

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

з дисципліни

«Вступ до спеціальності « Міжнародне право»

(для бакалаврів)

МАУП

Київ 2016

Підготовлено професором кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Мацко А.С.

Затверджена на засіданні кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства (протокол № 8 від 21.04.2016 р.)

Схвалено Вченою радою Інституту права Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол №4/1 від 29.04.2016 р.)

Мацко А.С. Методичні матеріали щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни «Вступ до спеціальності « Міжнародне право»
. – К.: МАУП, 2016.

Методичні матеріали щодо забезпечення самостійної роботи студентів містять пояснювальну записку, зміст дисципліни, теми самостійної роботи студентів, методичні вказівки до виконання самостійної роботи, питання для самостійного опрацювання, теми рефератів, теми доповідей, а також список літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, основним засобом опанування навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Мета самостійної роботи студентів з дисципліни "Вступ до спеціальності « Міжнародне право»" – сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Завдання самостійної роботи студентів з дисципліни "Вступ до спеціальності « Міжнародне право»" полягає у засвоєнні відповідних знань, їх закріпленні та систематизації, а також їх застосуванні при виконанні практичних завдань. Самостійна робота забезпечує підготовку студентів до поточних аудиторних занять.

Зміст самостійної роботи студентів з дисципліни визначається навчальною програмою цієї дисципліни, а також цими методичними матеріалами.

Основними формами самостійної роботи студентів з дисципліни є:

- 1) опрацювання прослуханого лекційного матеріалу, обов'язкових та додаткових літературних джерел;;
- 2) виконання домашніх завдань;
- 3) вивчення окремих тем або питань, передбачених для самостійного опрацювання
- 4) підготовка до різних форм поточного контролю;
- 5) пошук та огляд літературних джерел за заданою проблематикою;

б) написання реферату за заданою проблематикою;

7) аналітичний розгляд наукових публікацій;

У процесі самостійної підготовки до практичних занять студенти повинні опрацювати прослуханий лекційний матеріал, всебічно розглянути зміст питань, що виносяться на заняття, опрацювати навчальну літературу, відповідні нормативно-правові акти. Перевірку засвоєння знань студенти здійснюють за допомогою питань для самоконтролю, які охоплюють основні положення, що підлягають самостійному засвоєнню студентами відповідно до кожної, передбаченої для самостійного вивчення теми дисципліни „Вступ до спеціальності « Міжнародне право»” .

Поряд з питаннями для самоконтролю та практичними завданнями кожна тема, яка виносяться на самостійне вивчення передбачає декілька тестових завдань для самоконтролю. Тестові завдання для самоконтролю складено відповідно до програми навчальної дисципліни для поточної перевірки знань студентів.

Виконуючи пропоновані завдання студенти закріплюють знання про систему міжнародної безпеки та ті заходи і зусилля що роблять країни як головні учасники міжнародних відносин та міжнародні органи, які сформовані суб'єктами міжнародного права. При цьому вони спираються не тільки на матеріал названого навчального курсу, а й використовують відомості з Міжнародного права

Виконання самостійного завдання з дисципліни “Вступ до спеціальності «Міжнародне право»” має на меті закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента з навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання. Обсяг об'єктів порівняльного вивчення повинен бути максимально вичерпним.

Практичні завдання, передбачені для кожної теми, що підлягає самостійному засвоєнню включають в себе підготовку до тематичних колоквиумів, а також написання рефератів та доповідей за заданими питаннями.

При підготовці до тематичного колоквиуму, вивченню підлягають міжнародно-правові акти, щодо права міжнародної безпеки універсального також регіонального рівнів, діяльність України та зарубіжних країн. Окрему увагу слід приділити засвоєнню рекомендованої основної та додаткової літератури за кожною темою, що передбачає самостійне вивчення.

Одним із важливих засобів у засвоєнні знань є написання рефератів. Написання реферату за заданою проблематикою необхідно починати з власного, добре продуманого вступу. У вступі визначається мета дослідження, з максимально можливою точністю встановлюються рамки теми, що підлягає розгляду, визначаються методи її дослідження. Він служить перехідним містком до основного дослідження. В ньому повинно бути відображено практичне і теоретичне значення теми.

В основній частині роботи мова повинна йти перш за все про зміст досліджуваної проблеми. У цьому випадку необхідно дати чітке обґрунтування того, чому саме таке рішення є єдино правильним.

Робота повинна завершуватись висновками.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів:

- оцінка “відмінно” – студент повно і всебічно розкриває питання теми, винесені на самостійне опрацювання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідної теми і може аргументовано її доводити;

- оцінка “добре” – загалом рівень знань студентів відповідає викладеному вище, але мають місце деякі упущення при виконанні завдань, винесених на самостійне опрацювання, обґрунтування неточні, не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами;

- оцінка “задовільно” – студент розкрив питання, винесені на самостійне опрацювання, в загальних рисах, розуміє їх суть, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно і не самостійно;

- оцінка “незадовільно” – студент не в змозі дати відповідь на поставлене запитання або відповідь неправильна, студент не розуміє суті питання, не може зробити висновки.

**Тематичний план дисципліни
«Вступ до спеціальності «Міжнародне право»**

Назва змістового модуля і теми	
Змістовий модуль 1. Міжнародне права в нормативній системі	
1.	Міжнародні правовідносини
2.	Поняття та особливості сучасного міжнародного права
3.	Історія становлення і розвитку міжнародного права
4.	Становлення і розвиток науки міжнародного права
Змістовий модуль 2. Правова природа міжнародного права	
5.	Система і структура сучасного міжнародного права
6.	Взаємодія міжнародного права з іншими системами управління сучасними міжнародними відносинами
7.	Інститут міжнародної правосуб'єктності та правове становище фізичних і юридичних осіб у міжнародному праві

8.	Міжнародний правотворчий процес
9.	Принципи та норми міжнародного права
Змістовий модуль 3. Міжнародний правопорядок та реалізація норм міжнародного права	
10.	Міжнародний правопорядок
11.	Механізм реалізації міжнародного права
12.	Міжнародні правопорушення та відповідальність, санкції
13.	Україна – суверенний, рівноправний, самостійний учасник міжнародних відносин.
14.	Міжнародне право на початку XXI століття
Разом годин: 90	

Зміст самостійної роботи

з дисципліни

Вступ до спеціальності « Міжнародне право»

Змістовий модуль 1. Міжнародне права в нормативній системі

Тема 1. Міжнародні правовідносини

Питання для самостійного опрацювання:

1. правовідносини в механізмі міжнародно-правового регулювання.
2. Матеріальна основа міжнародних правовідносин. Юридична основа міжнародних правовідносин.
2. Передумови участі в міжнародних правовідносинах.
4. Держава в системі міжнародних правовідносин. Міжнародні організації як учасники міжнародних правовідносин.

5. Особливості участі в міжнародних правовідносинах фізичних і юридичних осіб.

6. Структура міжнародних правовідносин.

7. Суб'єктивне право і суб'єктивний обов'язок у міжнародних правовідносинах.

8. Зв'язок прав і обов'язків у міжнародних правовідносинах.

9. Співвідношення реальної поведінки учасників міжнародних правовідносин з їх правами та обов'язками.

10. Проблема трансформації суб'єктивних прав і суб'єктивних обов'язків міжнародних правовідносин у права та обов'язки суб'єктів внутрішньодержавного права.

Теми рефератів:

1. Відмінність учасника міжнародних відносин від суб'єкта.
2. Сутність основного суб'єкта міжнародного права держави.
3. Динаміка змін у сучасних відносинах та її вплив на розвиток правопорядку.

Теми доповідей для колоквиуму:

1. Проблеми впливу країн С 7 на стан відносин.
2. Роль Тихо азійських країн на сучасному етапі у становленні правопорядку.
3. Поняття та особливості об'єктів міжнародних правовідносин.
4. Взаємозв'язок міжнародного права та національного законодавства

Література: [11-15, 19-20]

Тема 2. Поняття та особливості сучасного міжнародного права

Питання для самостійного опрацювання:

1. Досягнення вчених зарубіжних країн щодо природи міжнародного права.
2. Вітчизняні вчені про сутність міжнародного права.
3. Об'єктивна необхідність існування міжнародного права.
4. Інтернаціоналізація і зростання взаємозв'язку держав світу.
5. Ідеологія і міжнародне право.
6. Вплив соціально-психологічних факторів на міжнародно-правову свідомість.
7. Навколишнє середовище, демографічні, біологічні та інші фактори впливу на міжнародне право.
8. Характерні риси міжнародного права.
9. Метод міжнародно-правового регулювання. Об'єкт і предмет міжнародного права.
10. Декларативна і конститутивна теорія визнання

Теми рефератів:

1. Особливості правотворчого процесу у міжнародному праві;
2. Кодифікація міжнародного права та роль Комісії у цьому питанні;
3. Сучасні концепції сутності міжнародного права

Теми доповідей для колоквіуму:

1. Поняття правонаступництва у міжнародному праві;
2. Поняття визнання;
3. Роль національного законодавства у питання застосування норм міжнародного права у внутрішньому правопорядку.

Література: [19-24]

Тема 3. Історія становлення і розвитку міжнародного права**Питання для самостійного опрацювання:**

1. Сучасні Концепція *ubi societas ibi jus*
2. Періодизація історії міжнародного права.
3. Міжнародні події як критерій періодизації міжнародного права.
Історичні типи міжнародного права.
4. Міжнародне право в міждержавних стосунках стародавнього світу.
5. Особливості міжнародних відносин і міжнародного права держав Дворіччя і Єгипту. Міжнародне право стародавніх індійської та китайської держав.
6. Головні інститути міжнародного права Стародавніх Греції і Риму.
Римське право та *jus gentium*.
7. Становлення міжнародного права у середньовіччі.
8. Міжнародно-правова діяльність центрів міжнародного життя на території України.

9. Особливості міжнародно-правового регулювання відносин західноєвропейських держав.

10. Питання становлення і розвитку міжнародного права на Африканському, Латиноамериканському та інших континентах.

Теми рефератів:

1. Концепції щодо розвитку історії МП;
2. Українські науковці щодо розвитку міжнародного права;
3. Нові погляди на історію МП в ООН

Теми доповідей для колоквіуму:

1. Вестфальський мир та його значення для розвитку МП.
2. Роль Гуго Гроція для становлення МП;
3. Ліга Націй та її роль в історії МП.
4. ООН щодо історії як науки та щодо МП як окремої галузі.

Література: [9, 24-30]

Тема 4. Становлення і розвиток науки міжнародного права

Питання для самостійного опрацювання:

1. Ветхий Завіт про міжнародні стосунки.
2. Міжнародно-правові ідеї Конфуція, Лао-Цзи.
3. Міжнародно-правові погляди Ф.Вітторія, Б.Айали, А.Джентілі, Ф.Суареса, Д.Сото.
4. Розвиток науки міжнародного права І.Кантом, Г.Гегелем, І.Бентамом, Р.Филлімором, Ф.Цорном, А.Цорном, Є.Кауффманом, Ф.Лістом, Л.Оппенгеймом, М.Коркуновим, Ф.Мартенсом, Л.Кемеровським.
5. Сучасні напрями науки міжнародного права. "Відроджене" природно-правове вчення про міжнародне право.
6. Позитивістський напрям у науці міжнародного права.
7. Нормативізм. Солідарістське вчення про міжнародне право. Скандинавський і американський реалізм.
8. Соціологічний напрям в науці міжнародного права.
9. Марксистсько-ленінська наука міжнародного права.
10. Історична школа міжнародного права.

Теми рефератів:

1. Поняття науки та її значення щодо вивчення явищ у міжнародному праві;
2. Значення доктрин та концепцій у міжнародному праві;
3. Роль Української науки міжнародного права.

Теми доповідей на колоквіумах:

1. Наука міжнародного права щодо історії розвитку націй, держав у МП;
2. Наукові школи, дискусії та їх значення для розвитку МП;
3. Роль науковців у МП та їх вклад у розвиток МП;

4. Українська наука МП та її роль для розвитку МП.

Література: [9, 15-22]

Змістовий модуль 2. Правова природа міжнародного права

Тема 5. Система і структура сучасного міжнародного права

Питання для самостійного опрацювання:

1. Обґрунтування побудови системи міжнародного права.
2. Проблеми становлення загально визнаної системи міжнародного права.
Закономірності розвитку системи міжнародного права.
3. Внутрішня системна організація міжнародного права.
4. Генетичні, функціональні і структурні зв'язки елементів і компонентів системи міжнародного права.
5. Система міжнародного права і система міжнародних відносин.
6. Питання функціонування сучасних регіональних підсистем системи міжнародного права.
7. Загальна характеристика структури міжнародного права.
8. Поняття галузі міжнародного права та її структура.
9. Поняття і структура інституту міжнародного права.
10. Нормативні розпорядження та їх різновиди.

Теми рефератів:

1. Поняття системи та її використання у МП;
2. Система міжнародного права та її значення для розвитку галузі;
3. Компоненти системи МП;

Теми доповідей для колоквиуму:

1. Поняття галузі міжнародного права її особливості;
2. Система вивчення міжнародного права, новітні підходи;
3. Зв'язок науки МП та практики роботи міжнародних організацій та діяльності суб'єктів.
4. Роль України в розвитку системи МП

Література: [11, 14, 28-29]

Тема 6. Взаємодія міжнародного права з іншими системами управління сучасними міжнародними відносинами

Питання для самостійного опрацювання:

1. Сучасні теорії про співвідношення міжнародного і національного права.
2. Загальне і особливе в національному і міжнародному праві.
3. Відносини між національним і міжнародним правом у рабовласницький, феодальний і буржуазний періоди історії.
4. Зв'язок між національною і міжнародною правотворчістю.
5. Структурно-функціональні зв'язки норм міжнародного і внутрішньодержавного права.

6. Поняття і суть узгодження норм двох систем права.

7. Міжнародне право про співвідношення його норм із нормами внутрішньодержавного права.

8. Право держави визначати в межах своєї юрисдикції засоби здійснення норм міжнародного права.

9. Неприпустимість посилання держави на своє національне законодавство з метою виправдання недотримання норм міжнародного права.

10. Роль внутрішньодержавного права у функціонуванні міжнародного права.

Теми рефератів:

1. Особливості взаємодії норм міжнародного права з національним законодавством;

2. Основні концепції взаємодії МН та національного законодавства;

3. Моністи та дуалісти їх підходи щодо взаємодії МН та національного законодавства

Теми доповідей для колоквіуму:

1. Роль Моністів у питанні взаємодії міжнародного права та національного законодавства;

2. Г. Гегель, Г. Кельзен та інші про взаємозв'язок міжнародного права та національного законодавства.

3. Законодавство країн стосовно дії норм міжнародного права у національному правопорядку країн;

4. Україна та конституційні норми, законодавство про дію норм міжнародного права у національному юридичному просторі

Література: [12-13, 19, 28]

Тема 7. Інститут міжнародної правосуб'єктності та правове становище фізичних і юридичних осіб у міжнародному праві

Питання для самостійного опрацювання:

1. Виникнення суб'єктів міжнародного права.
2. Розвиток сучасного міжнародного права і тенденції розвитку інституту міжнародної правосуб'єктності.
3. Комплекс норм, які визначають правовий статус учасника міжнародних правовідносин.
4. Передумови і функції міжнародної правосуб'єктності.
5. Види міжнародної правосуб'єктності і класифікація суб'єктів міжнародного права.
6. Особливості міжнародної правосуб'єктності держави.
7. Основні права та обов'язки держави в системі міжнародно-правового регулювання. Міжнародна правосуб'єктність складних держав.
8. Постійно нейтральні держави і їхня міжнародна правосуб'єктність.
9. Визнання держав у сучасному міжнародному праві.
10. Юридична природа і види міжнародно-правового визнання.

Теми рефератів:

1. Поняття суб'єкта на міжнародній арені та дискусії щодо віднесення різних категорій як до основних, так і додаткових;
2. Комісія міжнародного права про суб'єкта фізичну та юридичну особу;

3. ТНК їх правовий статус у міжнародному праві.

Теми доповідей для колоквиуму:

1. Юридичні наслідки визнання фізичної особи суб'єктом у міжнародному публічному праві;
2. Субсидіарна відповідальність для суб'єктів та її значення для підтримання міжнародного правопорядку;
3. Юридичні особи та їх діяльність у міжнародному праві;
4. Відмінність суб'єктів міжнародного права від суб'єктів міжнародного приватного права

Література: [14-26]

Тема 9. Принципи та норми міжнародного права

Питання для самостійного опрацювання:

1. Принцип як закономірність побудови системи міжнародного права.
2. Принципи міжнародної правотворчості та правозастосування.
3. Загальні принципи права та міжнародне право.
4. Поняття і характеристика норм міжнародного права.
5. Класифікація норм міжнародного права.
6. Ієрархія норм у міжнародному праві.
7. Імперативні і диспозитивні норми.
8. Норми юридичні і фактичні.

9. Структура норм міжнародного права.

10. Міжнародно-правові звичаєві та договірні норми.

Теми рефератів:

1. Поняття принципу як правової категорії ;
2. Основні принципи у міжнародному праві та їх значення;
3. галузеві принципи та їх роль у регулюванні відносин.

Теми доповідей для колоквіуму:

1. Роль принципів у міжнародному праві;
2. Сучасні міжнародні принципи міжнародного права та їх значення для підтримання загальносвітового правопорядку;
3. Дискусії щодо впровадження нових принципів міжнародного права для забезпечення підтримання правопорядку;
4. Визначення права народів на самовизначення та створення держав, автономій в Україні.

Література: [25-32]

Тема 10. Міжнародний правопорядок

Питання для самостійного опрацювання:

1. Світопорядок, міжнародний порядок, універсальний (глобальний) міжнародний порядок, міжнародний правопорядок.
2. Соціально-економічні та спеціальні юридичні передумови сучасного міжнародного правопорядку. .
3. Співвідношення міжнародного права і міжнародного правопорядку.
4. Норми міжнародного права і міжнародний правопорядок.
5. Учасники міжнародного правопорядку.
6. Міжнародні правовідносини і міжнародний правопорядок.
7. Матеріальний і юридичний зміст міжнародного правопорядку.
9. Структура міжнародного правопорядку.
10. Вимоги до учасників міжнародного правопорядку.

Теми рефератів:

1. Поняття міжнародного правопорядку;
2. Роль ООН щодо підтримання загальносвітового правопорядку;
3. Силкові методи підтримання правопорядку.

Теми доповідей для колоквиуму:

1. Діяльність універсальних організацій, направлена на підтримання загальносвітового правопорядку;
2. Роль регіональних організацій у підтриманні правопорядку;
3. Миротворчі місії та їх значення для підтримання правопорядку;
4. Миротворчі операції України та в Україні.

Література: [11-26]

Змістовий модуль 3. Міжнародний правопорядок та реалізація норм міжнародного права

Тема 12. Міжнародні правопорушення та відповідальність, санкції

Питання для самостійного опрацювання:

1. Види міжнародних правопорушень.
2. Нові форми рабства. Екоцид.
3. Наслідки недружнього акту, зловживання правом, квазіміжнародного правопорушення.
4. Склад міжнародного правопорушення.
5. Об'єктивні елементи міжнародного правопорушення.
6. Суб'єкти міжнародних правопорушень.
7. Шкода від протиправних дій чи утримання від дій.
8. Причинно-наслідковий зв'язок між протиправною дією чи утриманням від дії і шкодою.
9. Вина як суб'єктивний елемент міжнародного правопорушення.
10. Елементи "зловживання правом".

Теми рефератів:

1. Поняття відповідальності, її види;
2. Відповідальність у міжнародному праві за правопорушення;

3. Види санкцій та їх значення для міжнародного права.

Теми доповідей для колоквиуму:

1. Відповідальність та її сутність для права і, зокрема, для галузі міжнародного права;
2. Відповідальність фізичних осіб у міжнародному праві;
3. Відповідальність держав за міжнародні правопорушення;
4. Відповідальність уряду України за порушення та відповідальність інших суб'єктів за стан в Україні.

Література: [28-35]

Тема 13. Україна – суверенний, рівноправний, самостійний учасник міжнародних відносин. Україна і міжнародне право

Питання для самостійного опрацювання:

1. Правова основа стосунків між українськими князівствами. Становлення Київської держави.
2. Зовнішньополітичні повноваження князя і віче.
3. Зовнішні зносини Київської держави.
4. Міжнародна діяльність Київської держави періоду князя Ігоря.
5. Війни з уличами та древлянами. Похід на Візантію.
6. Договір про союз і торгівлю 944 р.
7. Зобов'язання щодо поваги територіальних прав.

8. Домовленість про воєнну допомогу.

9. Обмеження у сфері торговельних відносин.

10. Діяльність Ігоря по активізації східної політики Київської держави.

Міжнародно-договірне право Київської держави часів Ігоря.

Теми рефератів:

1. Поняття самостійності України на міжнародній арені;
2. Етапи набуття незалежності України на міжнародній арені;
3. Сучасний етап боротьби за державність в Україні.

Теми доповідей для колоквиуму:

1. Просвітницькі ідеї щодо незалежності України на різних етапах становлення держави;
2. Роль визвольної боротьби у становленні держави;
3. Роль міжнародної спільноти щодо боротьби за незалежність держави;
4. Сучасний етап становлення Української держави.

Література: [1-4, 9, 28, 35]

МАУП

Тема 14. Міжнародне право на початку XXI століття

Питання для самостійного опрацювання:

1. Забезпечення примату міжнародного права в політиці.
2. Суверенітет на сучасному етапі.
3. Питання розвитку інституту міжнародної правосуб'єктності.
4. Міжнародні ініціативи України.
5. Діяльність України по входженню до європейського правового простору.
6. Досягнення в становленні нового міжнародного економічного порядку.
7. Правові проблеми становлення нового інформаційного порядку.
8. Глобальні проблеми на рубежі XX і XXI ст.
9. Правові питання екологічної безпеки.
10. Міжнародна гуманітарна революція і міжнародне право.

Теми рефератів:

1. Сучасний стан світових відносин та роль країн щодо визначення новітніх підходів для розвитку сучасного правопорядку;
2. Декларація 3 тисячоліття та її роль для міжнародного права;
3. Самміти ООН щодо розвитку міжнародного права.

Теми доповідей для колоквиуму:

1. Значення поняття «виклики тисячоліття» та роль міжнародного права у боротьбі з негативними наслідками таких викликів;

2. Поняття економічної глобалізації та її вплив світовий правопорядок;
3. Міжнародна гуманітарна революція та її наслідки;
4. Роль націй і народів у розвитку сучасного міжнародного права.

Література: [11-26, 33-34]

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

ОСНОВНА:

1. Конституція України .
2. Закон України «Про дію міжнародних договорів на території України» 2004 р.
3. Закон України «Про міжнародні договори України» 2004 р.
4. Закон України «Про правонаступництво України» 1991 р.
5. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 р.
6. Віденська конвенція про право міжнародних договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 р.
7. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів 1978 р.
8. Регистрация и опубликование договоров и международных соглашений, правила для введения в действие ст. 102 Устава ООН. Резолюция ГА ООН от 14 декабря 1946 г.
9. Баскин Ю.Я., Фельдман Д.И. История международного права. — М., 1990.
10. Блищенко И.П., Дориа Ж. Прецеденты в международном публичном и частном праве. — М., 1999.
11. Буткевич В.Г. Міжнародне публічне право. К., 2009 Т. 1. 650с., Т. 2 - 568с.

12. Власов Ю.Л. Проблемы толкования норм права. — К., 2001. - 230с.
13. Денисов В.И. Развитие теории и практики взаимодействия международного права и внутреннего права. — К., 1992. - 354с.
14. Дмитрієв А.І., Муравйов В.І. Міжнародне публічне право : Навч. посібник / Відп. ред. Ю.С. Шемшученко, Л.В. Губерський. — К., 2000. 450с.
15. Буроменский М.В. Міжнародне право. - К., 2011.- 565 с. Дружков М.П. Заключение многосторонних договоров в рамках и под эгидой международных организаций. — К., 1986.

ДОДАТКОВА:

16. Евинтов В.И. Многосторонние договоры в современном международном праве. — К., 1979.
17. Іванов С.І. Дія у часі міжнародних договорів та договірних норм. Свердловськ. - 2012. - 156с.
18. Каламакарян Р.А. Фактор времени в праве международных договоров. — М., 1989.
19. Курс міжнародного права в 7-ми томах. Т.4.— М., 1990.
20. Лукашук И.И. Международное право. Учебник. В 2-х т.— М., 1997.
21. Лукашук И.И. Стороны в международных договорах. — М. 1966.
22. Лукашук І.І., Лукашук О.І. Толкование норм международного права. — М., 2002.
23. Мартиненко П.Ф. Міжнародне право і українська конституція // Науковий вісник Дипломатичної академії України. Випуск 4. — К., 2010.
24. Мережко О.О. Право міжнародних договорів : сучасні проблеми теорії та практики : Монографія. — К., 2002.
25. Международное право : Учебник / Отв. ред. Ю.М. Колосов, В.И. Кузнецов. — М., 1994.

26. Международное право : Учебник для вузов / Г.В. Игнатенко, В.Я. Суворов, О.М. Тиунов; Под ред. Г.В. Игнатенко. — М., 2014. - 345с.
27. Міжнародне право в документах. М., 2012.
28. Тимченко Л.Д. Підручник Міжнародне право. М., Феникс, 1996.- 458с.
29. Підручник Міжнародне право. М., Юридична література.1994.
30. Реализация международно-правовых норм во внутреннем праве / Отв. ред. Денисов В.Н., Евинтов В.И. — К. 1992.
31. Ріяка В.О. Ратифікація міжнародних договорів, К.1983.
32. Талалаев А.Н. Венская конвенция о праве международных договоров. Комментарий. — М., 1997.
33. Талалаев А.Н. Право международных договоров: Действие и применение договоров. — М., 1985.
34. Талалаев А.Н. Право международных договоров. Договоры с участием международных организаций. — М., 1989.
35. Україна в міжнародно-правових відносинах : Кн. 1. Боротьба злочинністю та взаємна правова допомога / Відп. ред. В.Л. Чубарев, А.С. Мацко.— К., 1996.
36. Україна в міжнародно-правових відносинах : Кн. 2. Правова охорона культурних цінностей / Відп. ред.: акад. Ю.С. Шемшученко та доктор юр. наук В.І. Акуленко. — К., 1997.
37. Сучасний розвиток міжнародного права. - Зб. наукових праць. НАН України. - 2014. 615с.
38. Ядерне законодавство : Зб. нормативно-правових актів. — К., 1998.
39. Буткевич В.Г. Орієнтовна програма курсу міжнародного публічного права. — К.: Український часопис міжнародного права, №2, 2002. С.72-106.

MAYU